nautin
Basis voor een behouden vaart

OpenCPN op laptop met Windows of MacOS

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files voor **wind** en **stroming**

Nautin ondersteunt het gebruik van OpenCPN
www.nautin.nl

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

In deze instructie halen we Grib-files op voor wind- en stroomvoorspellingen

We gaan daarmee de windverwachting op de kaart tonen.

Klik op wieltje en dan op **Plugins**.
Zorg ervoor dat in de plugins de GRIB-plugin een vinkje heeft bij “**Ingeschakeld”**

Klik op de tekst onder GRIB
klik op **voorkeuren** en maak uw keuze,

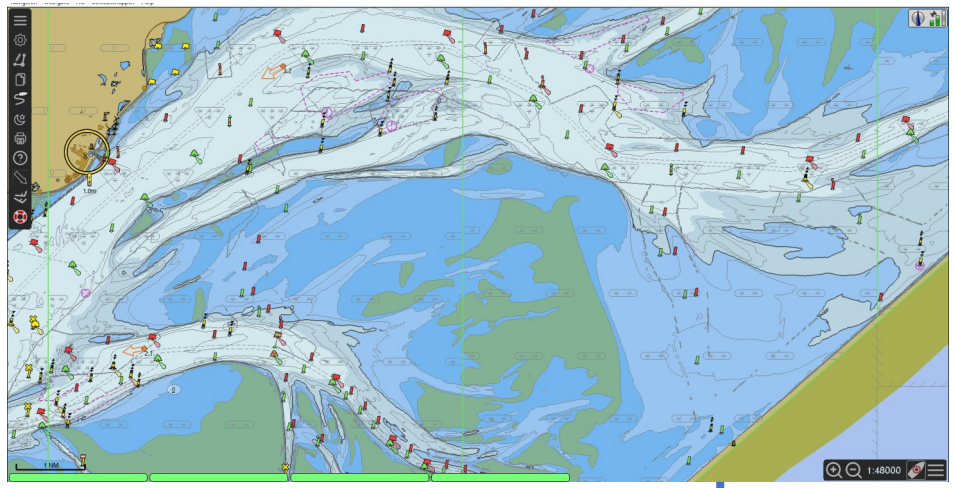

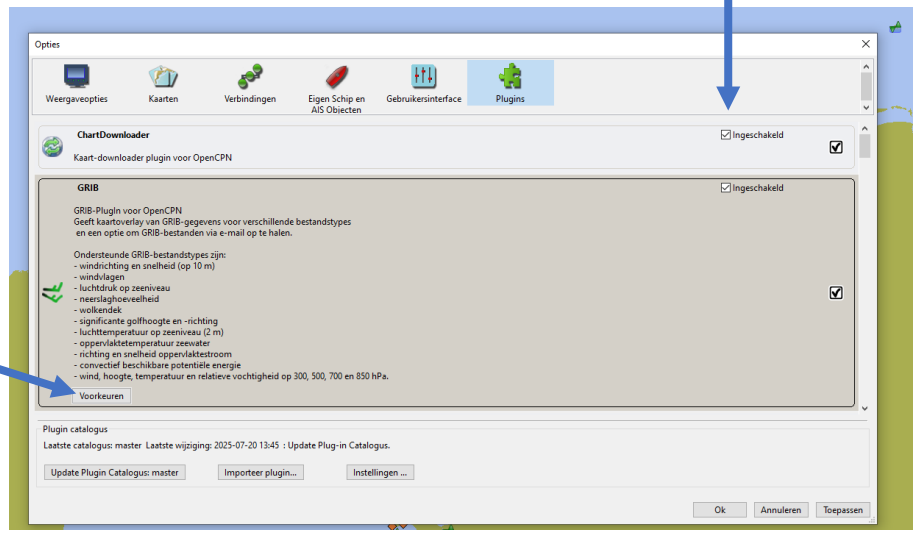

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

In de onderste balk kunt u aangeven waar de file geplaatst moet worden.
Kies: Program Data > opencpn > grib

Gebruik steeds actuele gegevens.
Volg deze instructie dus “iedere” dag dat je op het water bent.

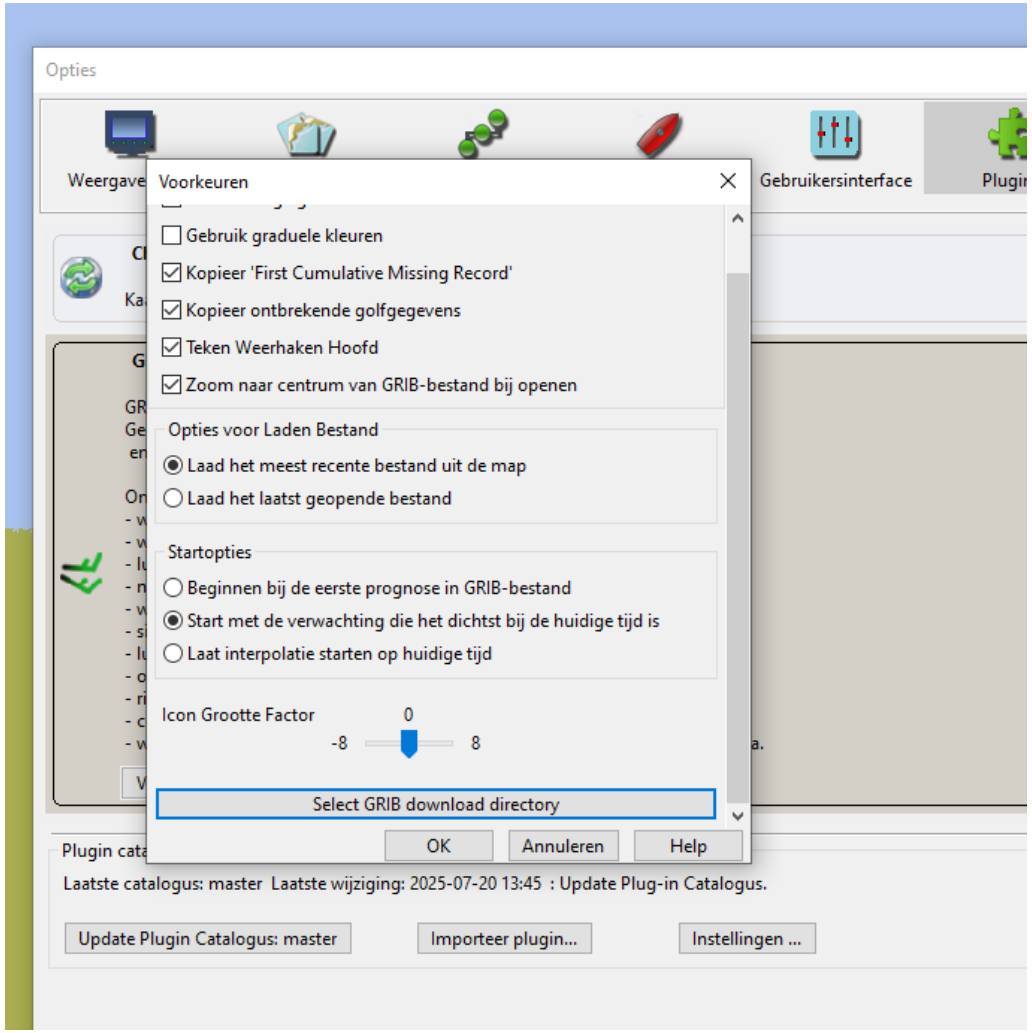

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

De blauwe pijlen bedienen de tijdbalk, de dubbele zet de tijd-animatie aan, de lichtblauwe pijl gaat lopen
Met “Now” ga je terug naar de dichtsbijzijnde tijd in de voorspelling.
Het vierkantje met “123” vergroot het menu en toont dan de windvoorspelling op de plek van de cursor.

Let op met welke tijd er wordt gewerkt. Hier is dat UTC.

Het wieltje geeft instellingsmogelijkheden. Die staan meestal goed.

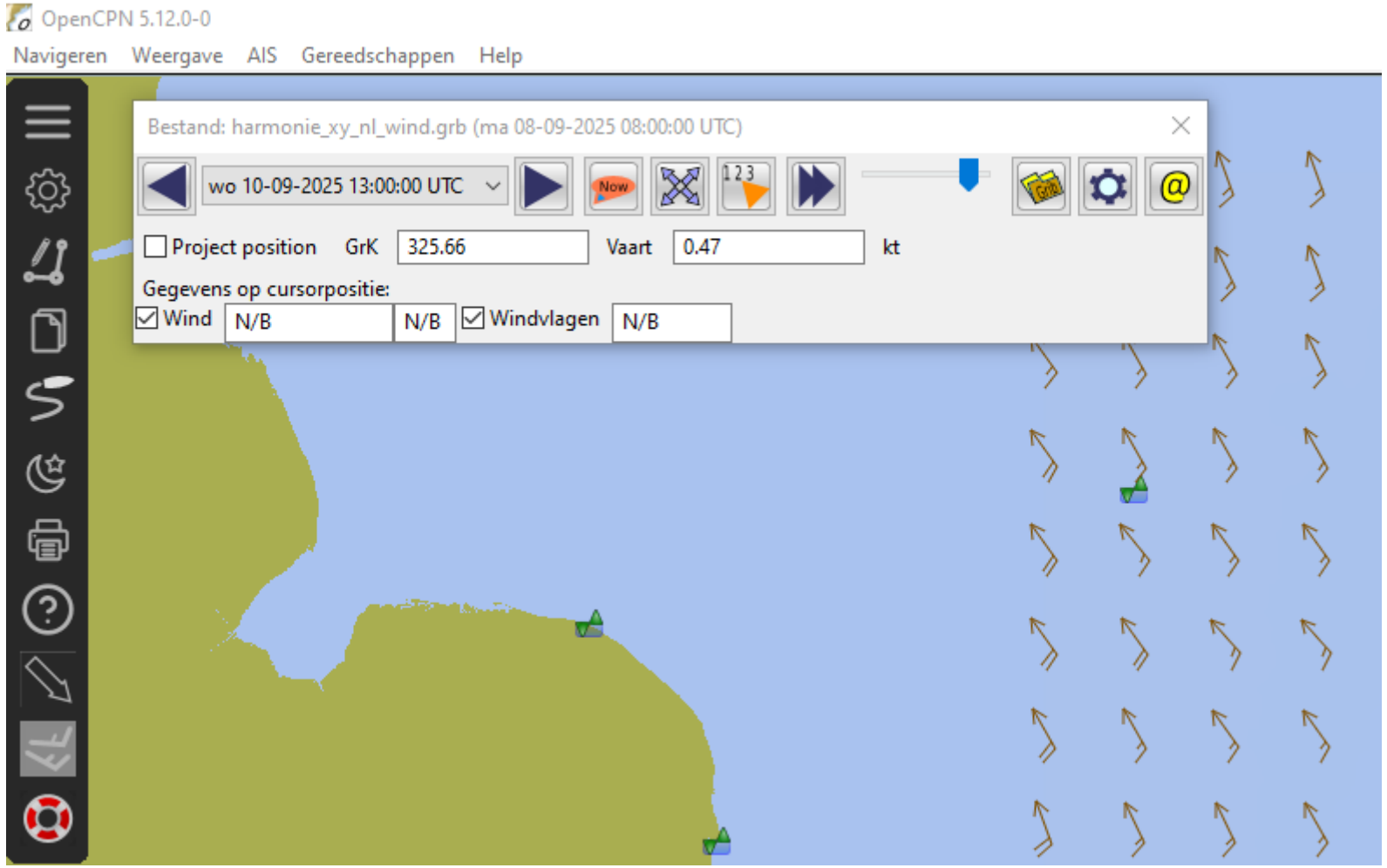

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Klik op @ (uiterst rechts)
Dan komt dit menu.

Het ECMWF is veel gebruikt.
Bovenin kunt u het gebied instellen.
Onderaan kunt u de lengte van de voorspelling instellen.
Klik op Download en u ziet onmiddellijk de windpijlen.

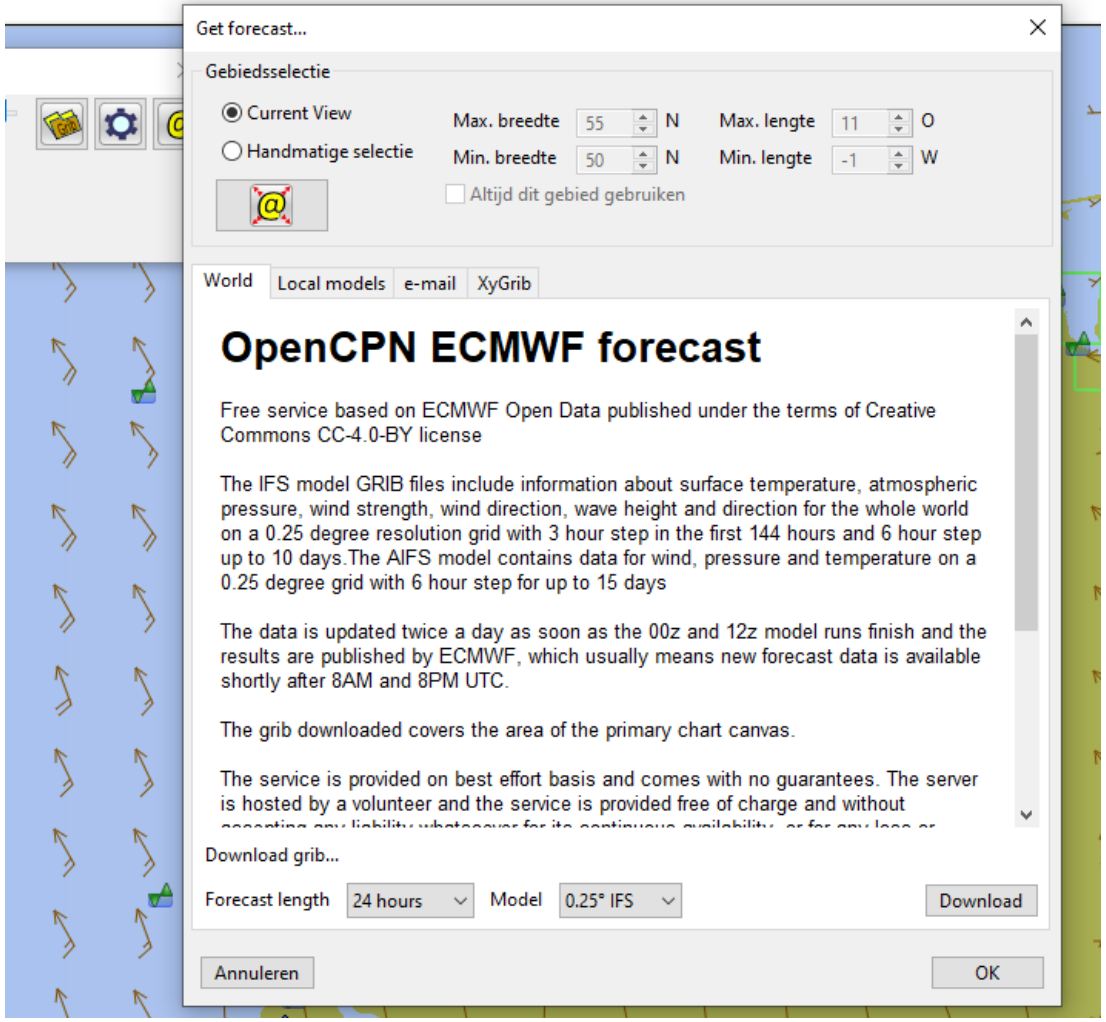

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Door op de tab **Local models** te klikken
Krijgt u het menu als hiernaast te zien.
Voor ieder gebied staat een + teken
Klik er op en u krijgt deelgebieden zoals in de volgende sheet is gedaan bij HARMONIE NL

Dit is het voor ons land geoptimaliseerde model. Het wordt iedere drie uur opnieuw berekend en dan zo snel mogelijk gepubliceerd. Vervolgens wordt het voor ieder uur geinterpoleerd.

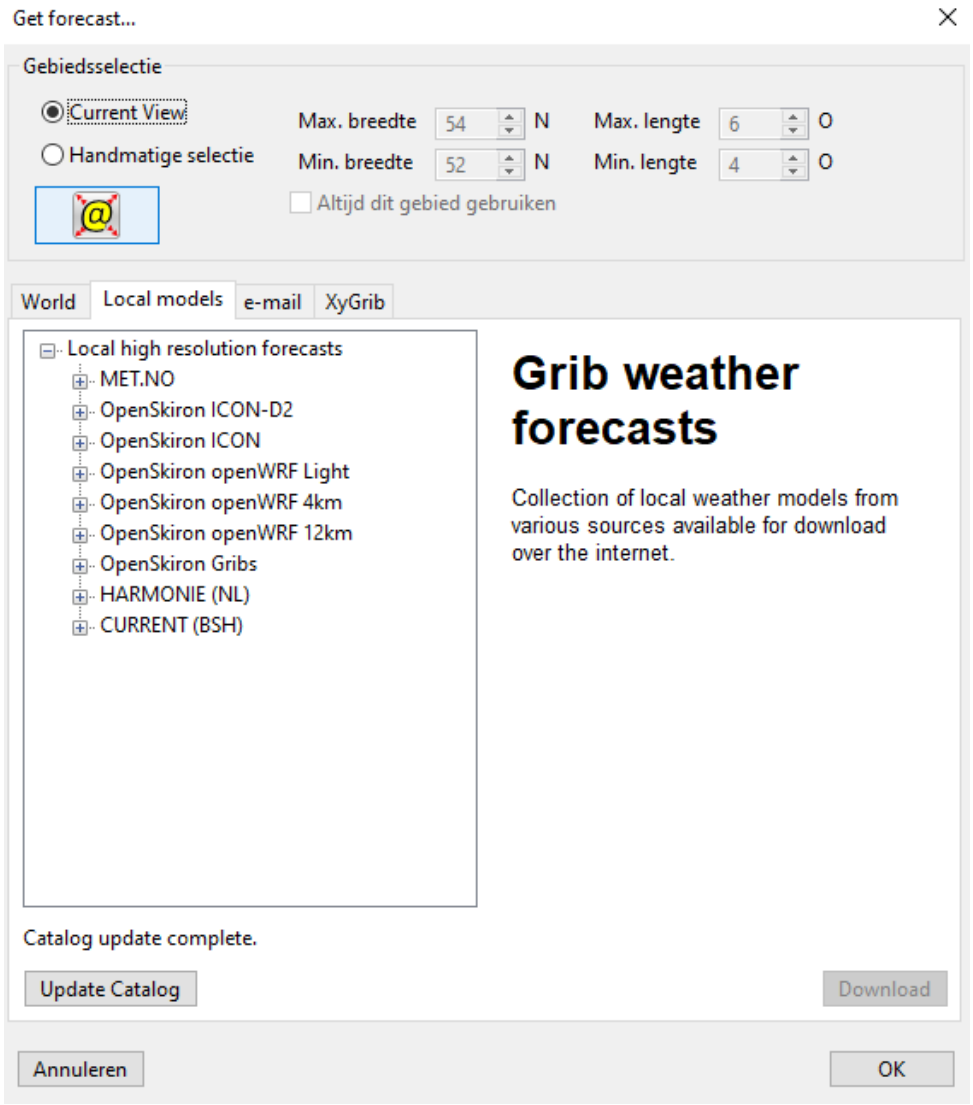

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Na het maken van uw keuze klikt u op Download

De voortgang van het ophalen van de data ziet u

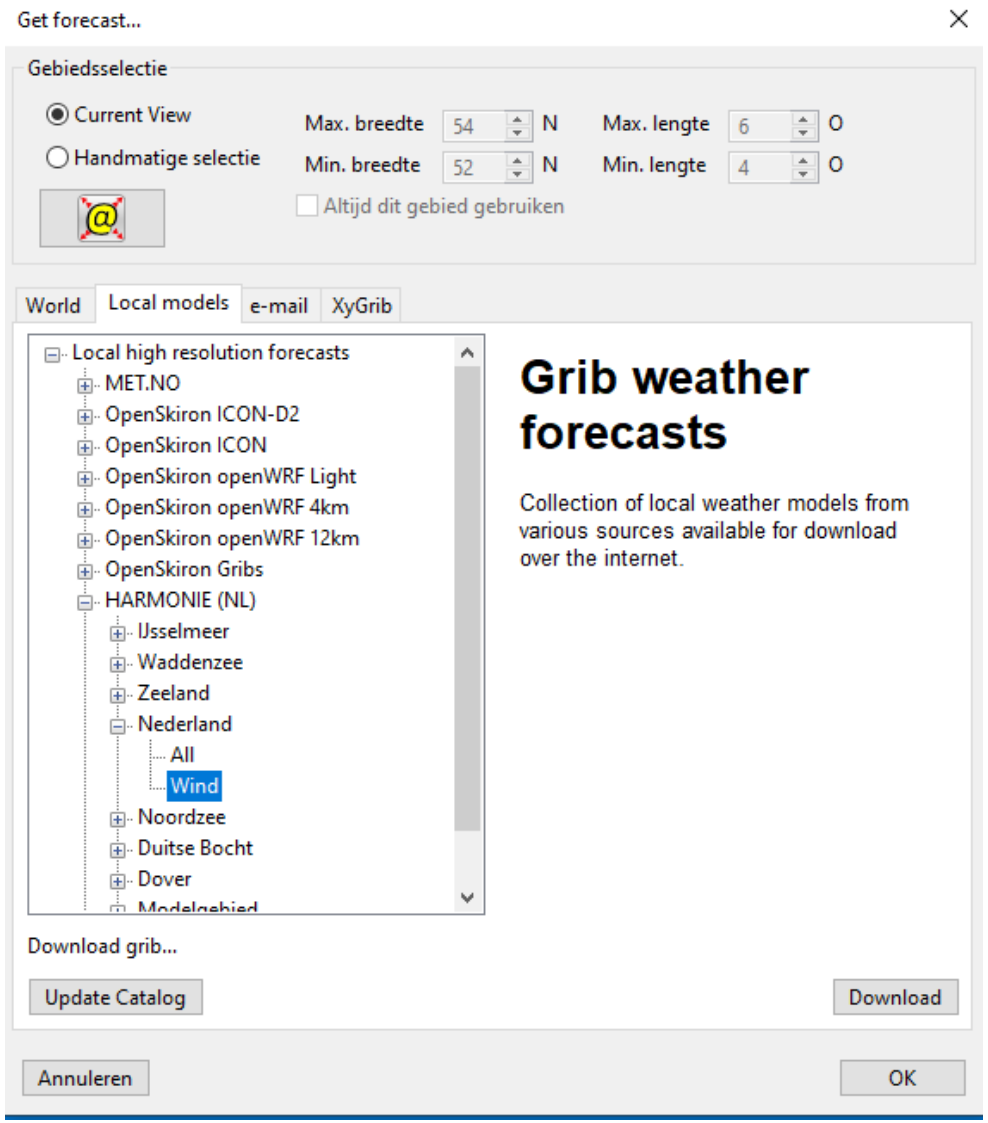

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Recent is de mogelijkheid toegevoegd om stromingspijlen
Voor enkele gebieden op te halen.
Hiernaast is gekozen voor de prognose van de Noordzee
Voor vandaag en de twee volgende dagen.

De stroming in de Oostzee is vooral afhankelijk van de wind.
Daarom is een actuele voorspelling een must.

Voor een korte toelichting op deze grib files zie sheet 19

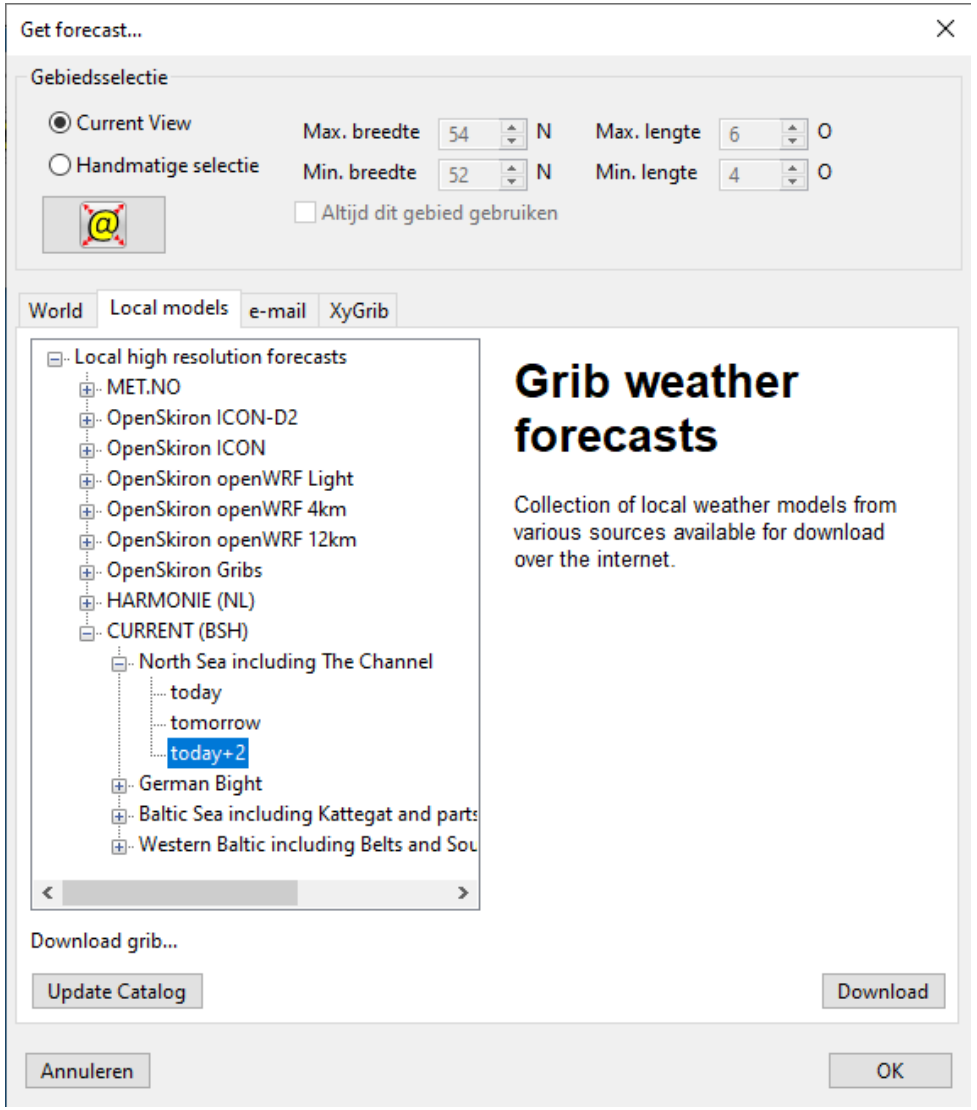

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Dit is alleen voor handige copy-pasters

NB
De onderste regel hiernaast verwijst naar een model van RWS. U ziet die regel niet!
In het kader van de dijkbewaking wordt er door Rijkswaterstaat 4 x per dag een 40- tot 48-uursvoorspelling gemaakt van de stroming en waterstand langs de Nederlandse kust. Dit zogenaamde 'Kustfijn-model' omvat de Nederlandse kust met Waddenzee, Zeeland.

De opdracht om de bestanden in
Local models te tonen staat inde file sources.json
In ProgramData/Opencpn/grib.pi
Op Zeilersforum is een bijgewerkte sources.json geplaatst waarin naar de stroomverwachting van RWS wordt verwezen.
Op de website staat deze aangepaste file als sources.pdf
U kunt die downloaden en bewaren als .json file.
Vervolgens vervangt u de originele sources.json in de map Grib_Pi door deze file.

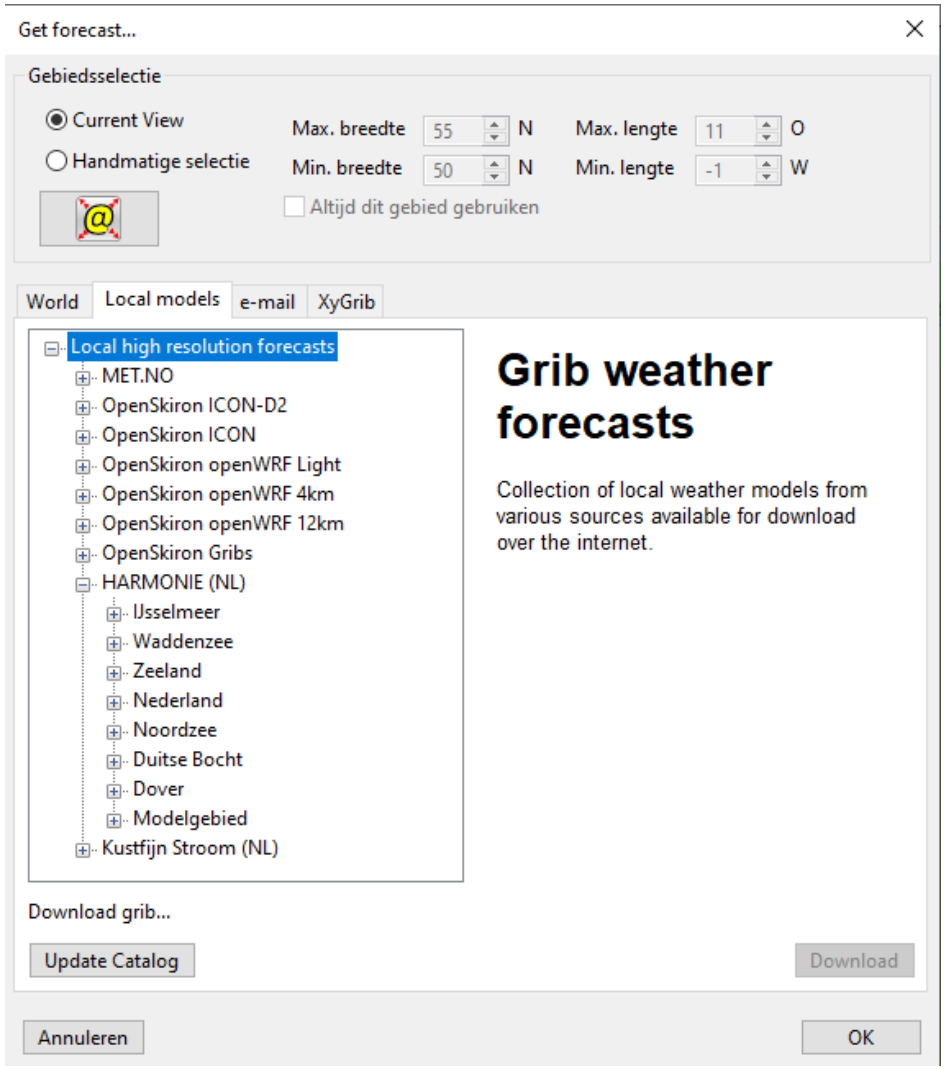

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Dit is alleen voor handige copy-pasters. Het Kustfijnmodel

Om stromingsdata te zien: Download de file sources.pdf van de site.
Hernoem de file naar sources.json
Ga naar Lokale schijf C: > ProgramData > opencpn > grib_pi en vervang daar de file met dezelfde naam
Activeren van de file plaatst de data in een map C: > ProgramData > opencpn > grib

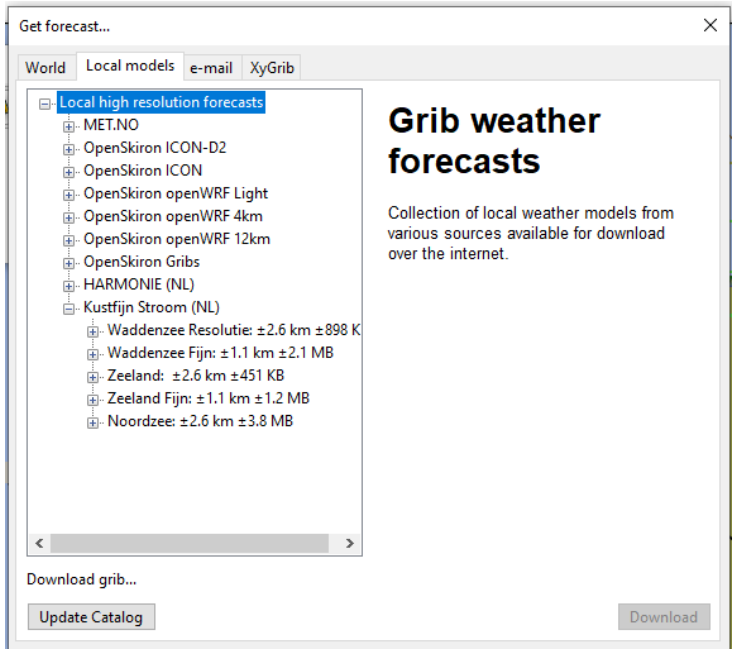

Voorbeeld Noordzee

Veel dank aan Rooiedirk van het Zeilersforum

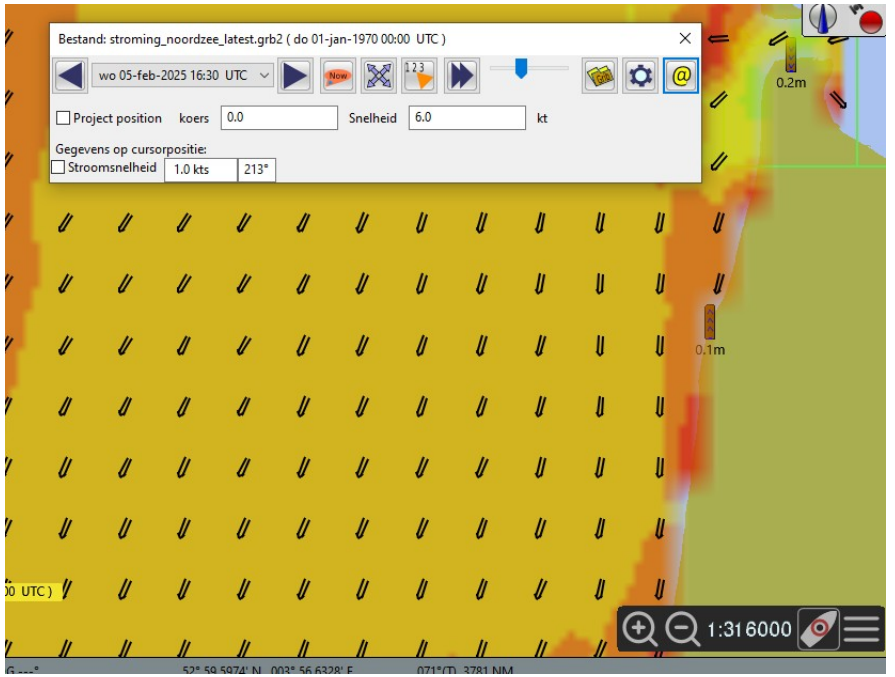

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

In dit voorbeeld wordt de wind-voorspelling voor Nederland opgehaald als je op Download klikt. De windpijlen worden onmiddellijk getoond als laag over de kaart.

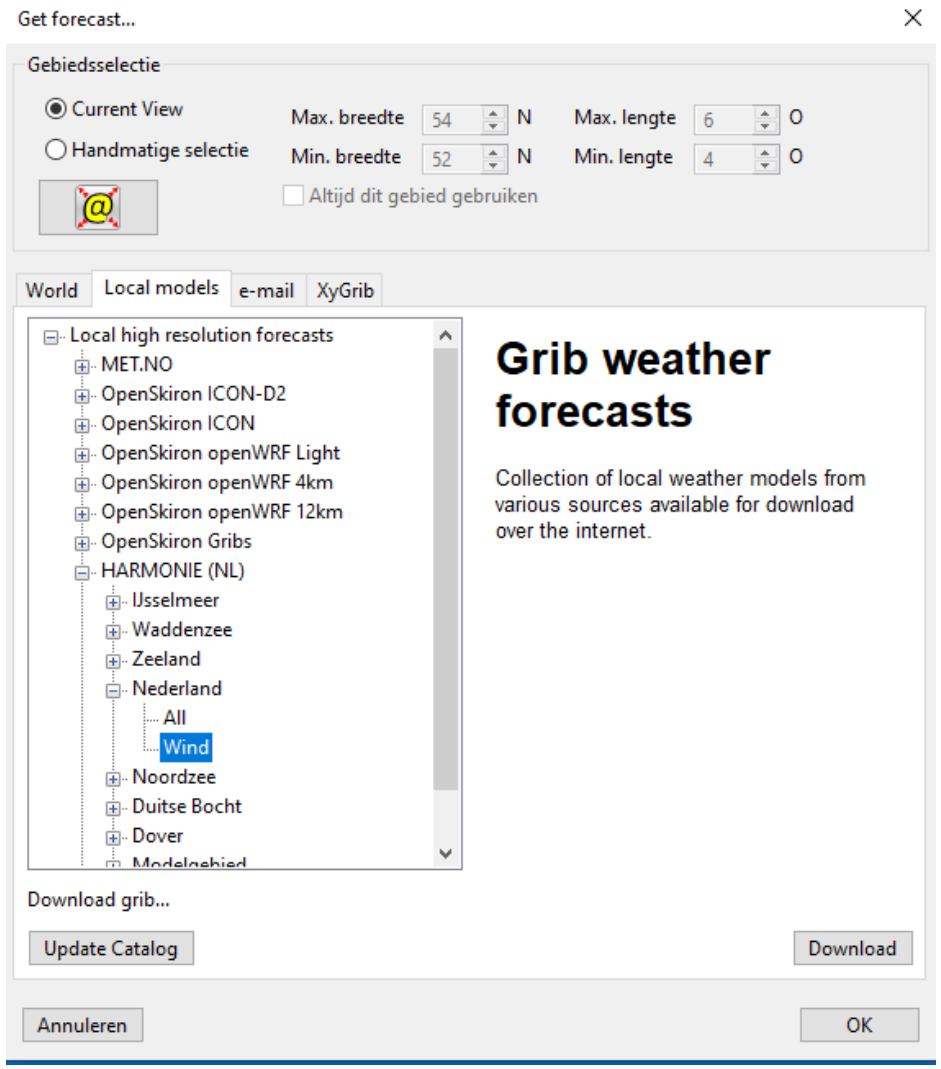

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Het pop-up menu kan je over de kaart bewegen.
Je kan aangeven welke gegevens je op cursorpositie wilt zien.
Als je ook windvlagen koos komt er bij zware wind een gekleurde laag over je kaart (transparantie in te stellen met het wieltje in de pop-up). De verwachting kan je per uur opschuiven. Verwachtingen worden iedere drie uur ververst. Check dus met internet of er een nieuwe “run” beschikbaar is.

Soms is het erg prettig om de voorspelling in een overzichtelijke tabel te tonen. In de volgende sheet laten we dat zien. Maar pas op. De ervaring van de schrijver is dat OpenCPN nog wel eens vast wil lopen als je de tabel heen en weer scrolt. Dan moet je met Cntl+Alt+Del in Taakbeheer OpenCPN afsluiten en daarna opnieuw opstarten.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

Na activeren van de grib plugin komt er onder de rechter muisknop eennieuwe keuzemogelijkheid bij. (Zie in blauw hieronder.) Als je dat kiest wordt de voorspelling weergegeven voor de plaats waar je de rechtermuisknop hebt aangklikt.

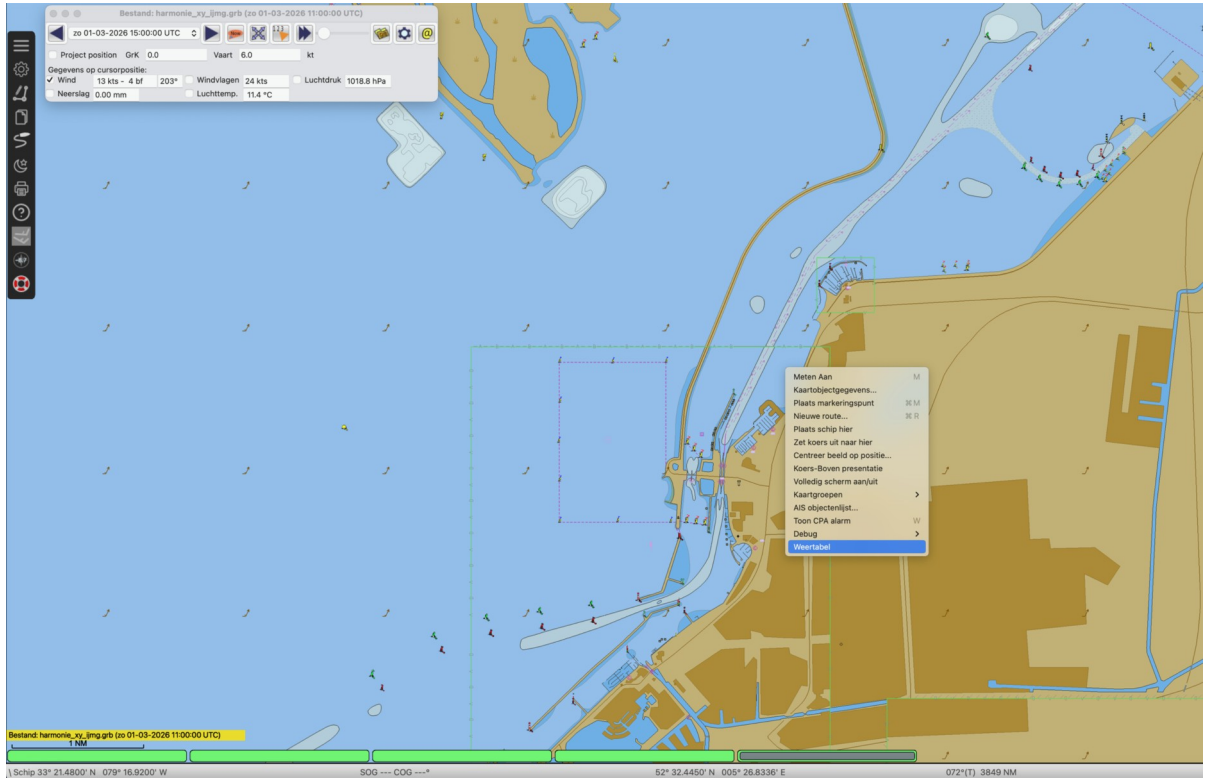

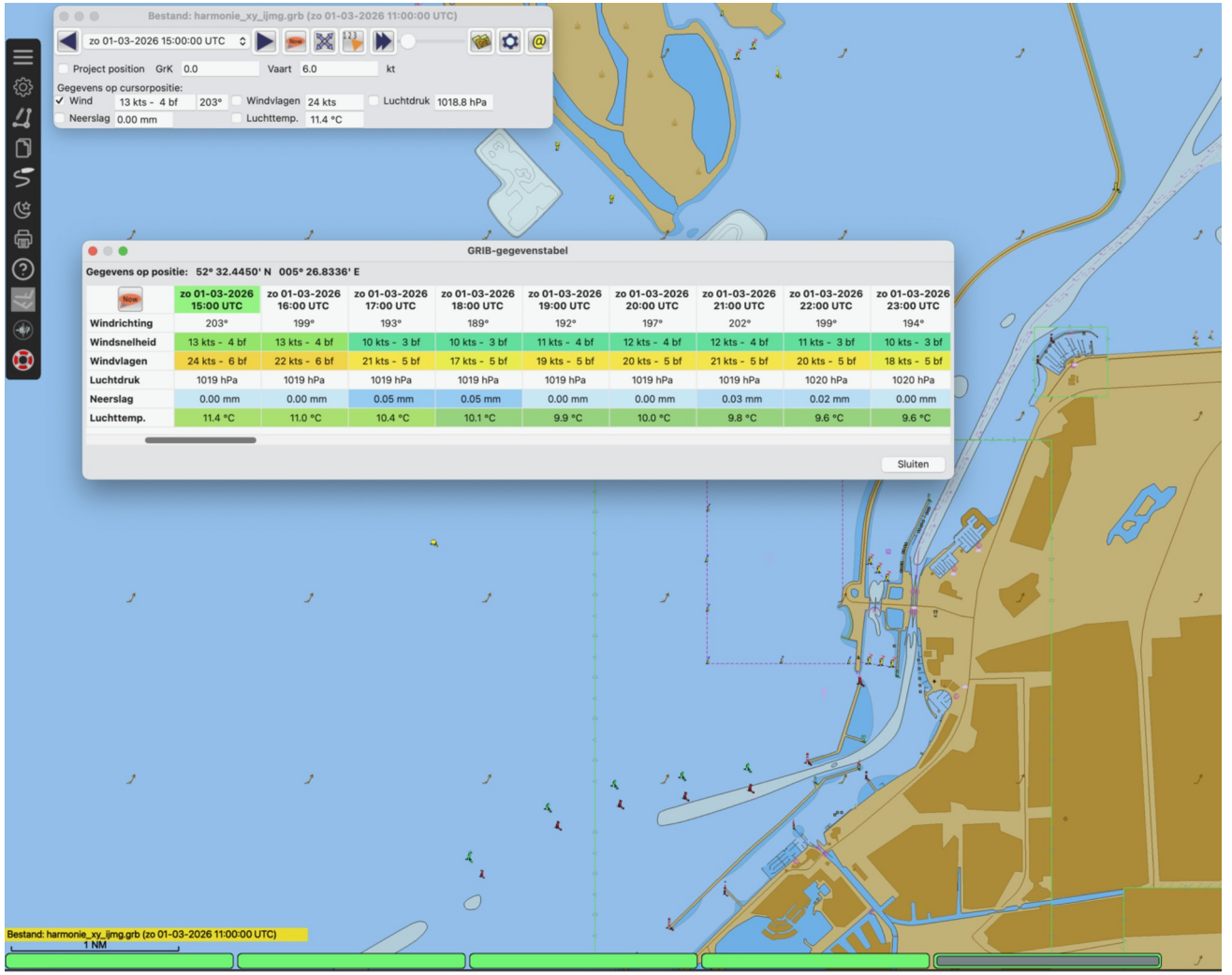

nautin
Basis voor een behouden vaart

Andere modellen, meer gebieden en een alternatieve wijze om de voorspelling op te halen

NB Voor een behouden vaart wil je alle beschikbare data kunnen gebruiken.
Dat geldt vooral voor het weerbericht bij een langere tocht!
Het menu in OpenCPN geeft je de mogelijkheid voor **verschillende modellen en verschillende gebieden.**

Je kan natuurlijk ook zelf het harmoniemodel ophalen van de Universiteit Twente. Ga daarvoor naar sheet 15

Voor het ophalen van de lange termijn **stromingsgegevens** ga je naar sheet 17 en volgende

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

We halen een grib-file op van de goed onderhouden website van de Zeilvereniging van de Universiteit Twente.
(https://www.euroszeilen.utwente.nl/weer/grib/)

en tonen die in OpenCPN.
Uit het aanbod selecteren we in dit voorbeeld Modelgebied kaartje hiernaast

Klik net als hiervoor op “Alle data” of “Alleen wind”.
Plaats het gedownloade bestand
(Harmonie_xy_...datum)
in: C:\Program Data\OpenCPN\grib

In MacOS bijv
Bibliotheek > Preferences > opencpn > gribwind

Op deze manier kan je uit andere bronnen voorspellingen ophalen.

Modelgebied

49°00.00'N 000°00.00'E — 55°52.62'N 011°03.78'E

Alle data: harmonie_xy.grb (ca. 60MB)
Alleen wind: harmonie_xy_wind.grb (ca. 30MB)

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

nautin
Basis voor een behouden vaart

In OpenCPN ga naar de linker menubalk.

Klik op het Grib-icoon

Verwijs naar de hiervoor gemaakte map door dat aan te geven mbv het derde icoontje van rechts.

Stel eventueel met het wieltje (2e van rechts) de doorzichtigheid in.

(NB De directe opdracht (via @) in Opencpn gaat naar deze pagina's. Dus het is geen alternatieve voorspelling)

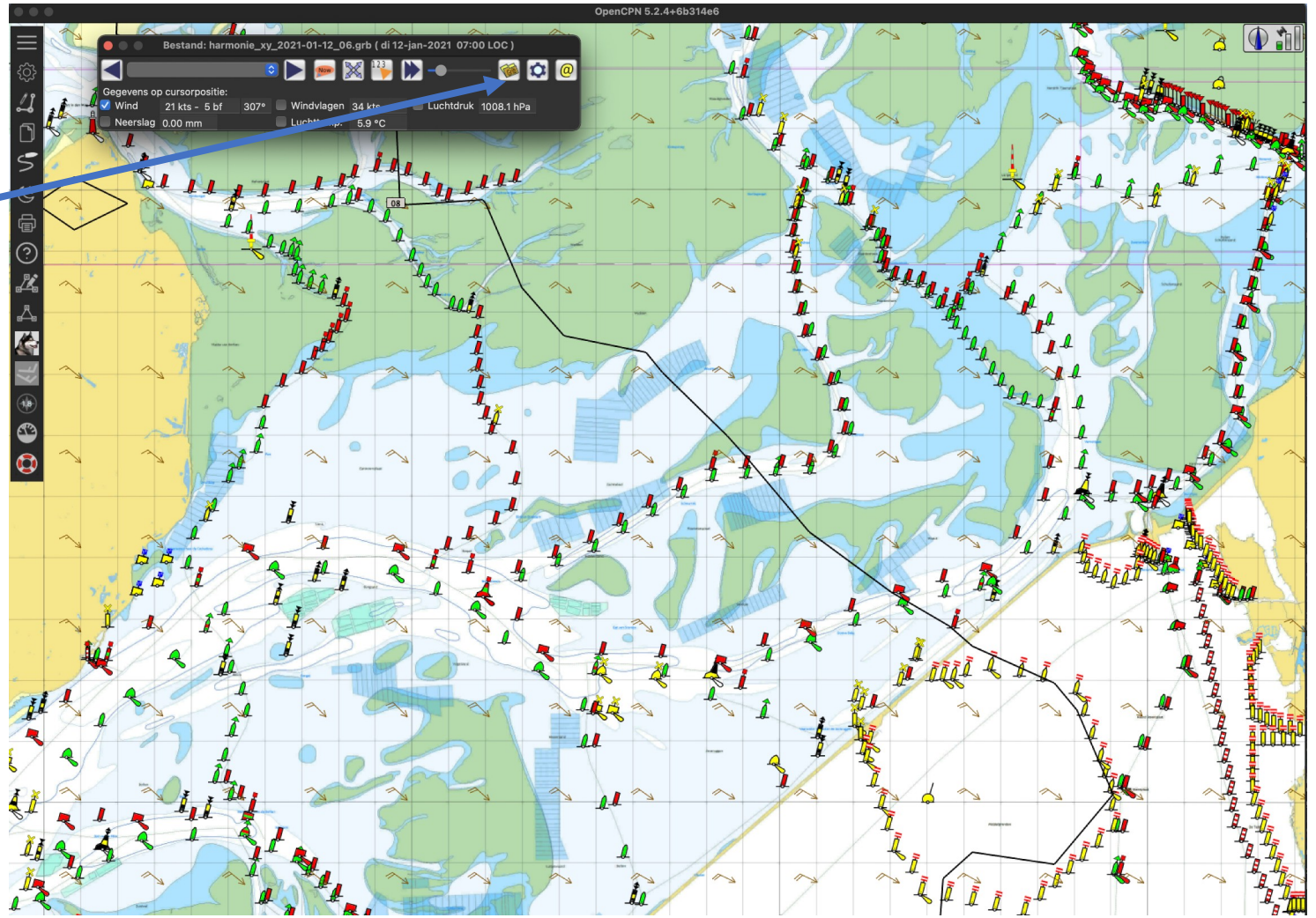

nautin
Basis voor een behouden vaart

Stroming in OpenCPN

https://petrus-nl.net/watersport/OpenCPN/index.html

download NL-current en pak de file Stroming_NL.zip
uit in
Programfiles(x86)>opencpn>tcdata
J e ziet dan de bestanden:
- NL_current
- NL_current.IDX

Start OpenCPN->Opties/kaarten->getijhoogten en stromen en kies
Voeg dataset toe
Ga naar de map tcdata en klik op NL_current.IDX

Klik op Openen en in het volgende venster weer op
Toepassen en **OK**

Soms moet je OpenCPN herstarten om de stromingspijlen te zien

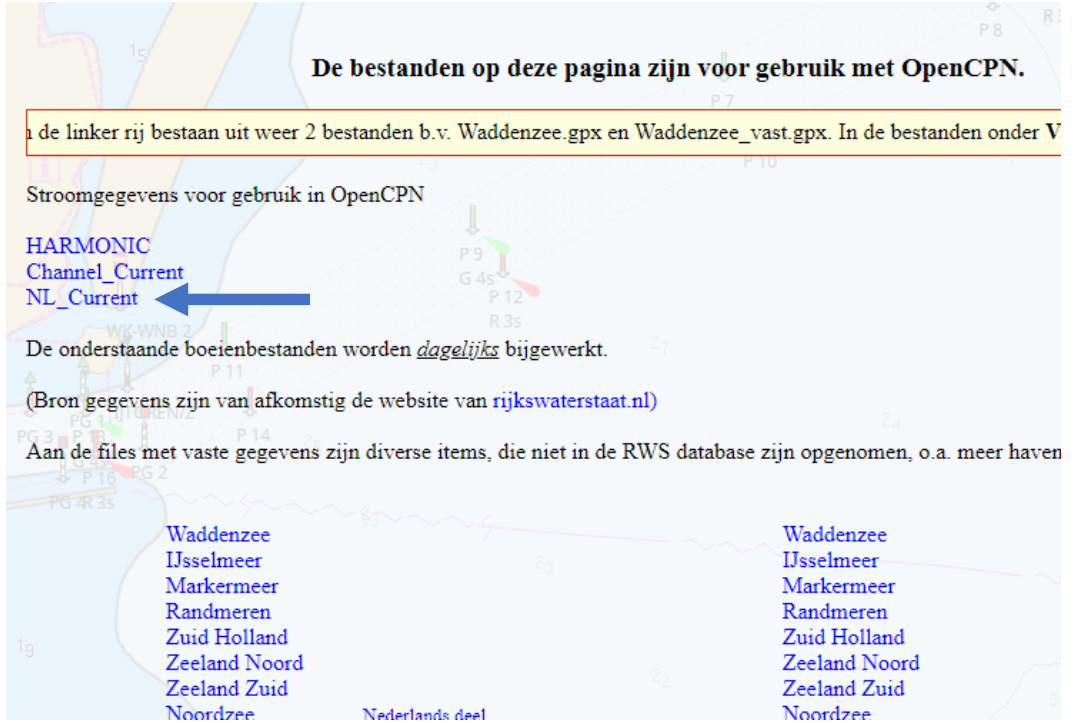

nautin
Basis voor een behouden vaart

Stroming in OpenCPN

Zet in de rechter hamburger vinkjes voor **Toon getijpunten** en/of Toon getijstromen en idem in de menubalk in de tab Weergave. Klik met rechter muisknop op het vierkantje om de stroomsnelheid te zien. Dit zijn langjarige voorspellingen. Er is geen invloed van het actuele weer in verwerkt.

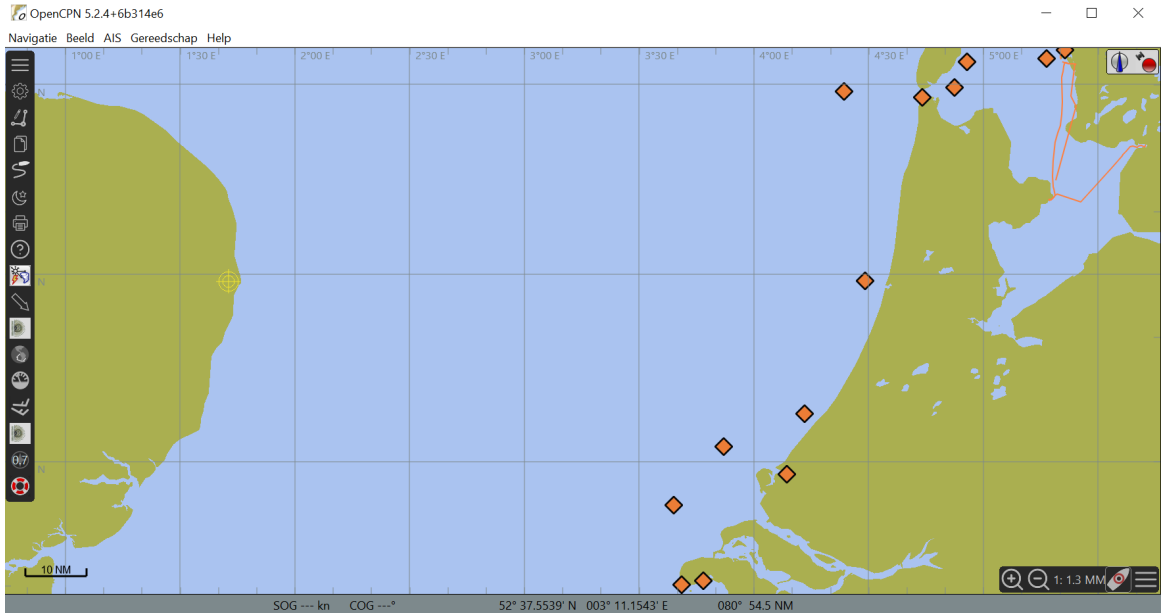

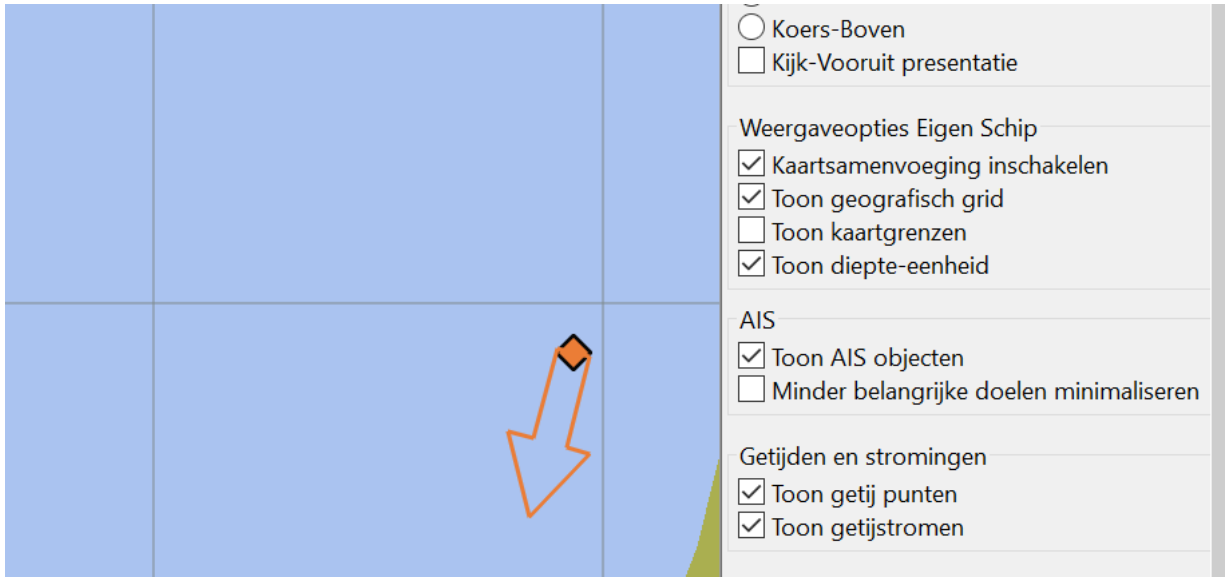

nautin
Basis voor een behouden vaart

Actuele stromingsgegevens in gribfiles

(Deze sheet volgt sheet 8)

De stroom sterkte wordt met een kleur weergegeven,
(rood is zwak>oker>geel>groen>blauw is sterk).

In het grib-venster lees je de sterkte bij
de cursor af. Met het schuifje in de tijdbalk
kan je vooruit kijken.

Deze voorspellingen houden rekening met
actuele verstoringen van de jaar-voorspelling

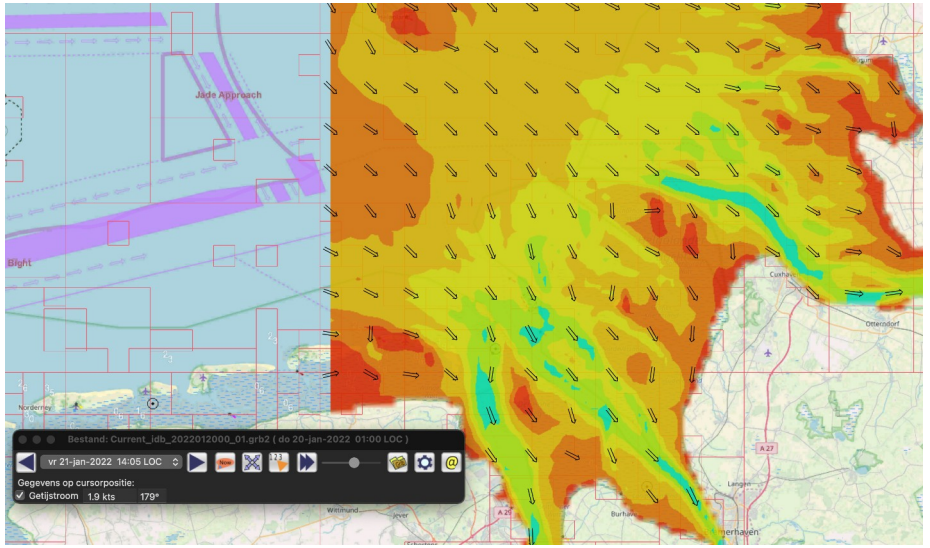

Stroomvoorspelling voor de Duitse bocht